

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za 6 mjeseci K 6. — Za Šibenik na godinu donošanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unaprijed plate. — Priobčena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redak. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Savjeti i brige neprijatelja.

Do izbora za carevinsko vijeće nije bilo nikakva zla svojstva, a da ga utvaraši nisu privlačili ljudima stranke prava, za vrijeme izbora nije bilo prevare, mita, sile, izrabljivanja vlasti, što oni nisu protiv pravašina upotrebili: posle izbora stala ih briga za nas pravaše, za našu jednodušnost, za našu slogu, pa pripovijedaju, kako i među pravašima ima slobodnjaka, koji da ne trpe tobožnje igo klera, kako će ti slobodnjaci početi izdavanjem vlastite novine, kako ih taj pokret veseli itd.

U tom veselju prednjačile su novine iz Spljeta, izličić čak, da bi pri tom pokretu one zaboravile, po svom običaju, što su sve o pravaštvu do jučer pisale. Njeki velikim veseljem pače znadu i pripovijedati o oštrim oprekam i burnim prizorima, koji da bi se bili odigrali na sjednici uprave stranke prava u Spljehu.

Nu mi poznamo ove majstorije združenih klikaša, pa smo im se smijali svejedno kao i njihovom pisanju za vrijeme prije izbora. A poznamo ih tako dobro, da nam služi kao nepo- bitno i nepogrebeno pravilo u politici, da *Hrvat moraju raditi sve protivno od onoga, što nam oni savjetuju.*

Ako što kude, onda je to znak, da je dobro i korisno za hrvatski narod, ako što hvale, znak je siguran, da je štetno i zlo, ako što preporučaju, od toga se valja čuvati kao od najgore izdaje.

Tako im je u krvi, u čudi, u celom življenju i djelovanju, i ako tko sumlja u ovu istinu, neka pazi i prosudi njihova djela, pa će viditi, da njihov rad nije nego dugi niz poniženja, sramote i izdaje. I to bez iznimke, jer čim tko stupi u njihovo društvo, ili im se makar približi, on je već pripravan na i poniženje i na izdaju. Bez iznimke je tako, jer tko nevjernije neka uzme u pretres djela bila kojega od njih i uvjerit će se, da je u svaki od njih metnuo pod noge jedan pred drugim i svoj ponos i svoj obraz.

Dakle da nas ovakovi dodju savjetovati? Poticati na neslogu, na tobožnji njihov „slobodarski“ pokret; da nam ovakovi među pod oči tobožnje protivničke mišljenja izmedju raznih pravaša; da nas ovakovi hvale i snube u njihovo inače propalo društvo?

Previše su preuzeti i previše računaju na zaboravljivost i neukost, na osjetljivost naglih i lakoumnih, kad se usudjuju i pomisliti da bi koji pravaš mogao se obazirati na njihovo pisanje, sastojalo je to u pohvali ili pogrdjivanju.

Veliki fakrijaši se pokazuju, kad plaču nad tobožnjim ruševinama pravaštva, i kad draže neuke njima tako milim klerikalstvom stranke

prava. Oni bi skoro plakali od žalosti što je tako, a raztapaju se od veselja kad samo mogu i promisliti, da nas pravaša ipak ima koji se ne dajemo pod tobožnju klerikalnu komandu.

Pače njima je žao što je n. pr. zadnjih izbora svećenstvo onako radilo jer da nije radilo u ime pravaštva nego izrabljivalo vjeru, crkvu i što još ne. A skoro i ne znadu što rade kad samo promise da su svi vidjeniji pravaši pod tobožnju komandu n. pr. Alfirevića, Cikojevića, Belamarića, Kotaraša itd.

Nego mi ih razumijemo. Stranka prava nije od jučer i ona ima svoj cilj slobode naroda. Od toga cilja ona se nije nikada odučila i prema njemu je uvijek svojim radom težila. I jedino jer joj je do oživotvorenja svojih težnja i svoga programa, dakle do snage naroda, ona je uvijek radila za sve što snagu narodnu jača. Za to i njezina ljubav za slogu svih staleža narodnih i za složan rad sa svećenstvom. Za to i njezin iztup u obrani hrvatskog svećenstva, koje tu obranu zaslužuje i po svom rodu težačkom i po svojoj akademičkoj izobrazbi i po svom težkom radu i u najzapuštenijim krajevima naše domovine i po svojoj novčanoj i umnoj i duševnoj pripomoći na svakom polju ekonomskog i intelektualnog narodnog života i napokon po svojoj ljubavi prema domovini, koja je nesebičnija i djelotvornija od one svih kaponja tobožnje utvaraško-demokratsko-srbsko služničke inteligencije.

Mi ih razumijemo, jer ovakav rad stranke prava uništava sve *izdajničke ciljeve* i svaku služničku rabotu gospode *iz vana naručene* da ruše i uništavaju sve što je hrvatsko.

A naše svećenstvo, pravaško velimo, zasluguje u radnji protiv izdajcima naroda svaku pohvalu, jer ta radnja njihova i prigodnom zadnjih izbora bila je radnja *prosvjetljenih*, zabrinutih otačbenika a ne divlja i azijaska kao onih utvaraša, koji su po Lečevci, Drišnu, Kaštelim radi *osobnih protibaka i straha* radili zajedno sa onima koji nieće i ljudstvo svim svećenicima koji su u stranci prava.

A kad su pravoslavni svećenici, kad su fratri Matasi i kaštelanski popovi mogli raditi za sebe i svoju rodbinu, mećući pod noge svoj ponos, kad su po Hvaru mogli mnogi popovi spavati mirnim snom, kad ih je dužnost zvala, kad sve ove hvale izdajice hrvatsva, zašto napadaju one, koji su svoju dužnost vršili?

Nu za to, jer su pravaši, za to, jer nisu izdajice svoga roda i svoga zvanja.

To mi znamo i čim jače izdajice budu naljivale na nas i na naš složan rad, mi ćemo biti veseliji, jer uvjereni, da izpunjavamo svoju dužnost. Čim bi nas i naš rad počeli hvaliti, mi

bi se preplašili i tražili bi, u čemu smo proti domovini sagriješili, da odmah možemo pogrešku popraviti.

A da je ovakav naš rad koristan i jedino pravaški, najbolje dokazuju djela, koja idju na korist samo naroda. *Ako Bog da, mi ćemo ovakvim radom onemogućiti rad izdajica naroda hrvatskoga.*

Idjemo od uspjeha do uspjeha. Redove pravaške jačamo, ujedinjujemo, neprijatelje osamljujemo, onemogućavamo.

U izborima pobjedismo, u celoj domovini svrstavamo se u jednodušne redove, pred vanjskim svijetom izstupamo kao snažna skupina.

U Beču ona je jučer u jutro dala za prvi put svečano državopravnu ograd. U Beču ona broji četu od 29 narodnih boraca, medju kojima i *istarski lavovi*. U Beču pred njom izčežavaju služnici tuđinskih težnja i vlada.

Tako će se dogoditi i u Zagrebu i širom svih naših zemalja, jer savjeti i brige neprijatelja stranke prava i naroda hrvatskoga najbolji su dokaz, da stranka prava izpunjava kako treba svoju dužnost.

ŠIBENIK, 22. srpnja.

I opet jedna blamaža. Utvaraško novinstvo moralo je dosad progutati toliko pilula, da mu se je želudac već privikao na onakove liekove. Spominjemo se vrlo dobro, kada nam prije izbora poručivahu, da će od pravaša samo jedan jedini izpasti za carevinsko vijeće, a i za toga, da hvalimo Bogu, što je pravaškim kandidatom prof. V. Perić i što nam oni ne postavljaju protukandidata. Minuli izbori, a pravaša izpalo četiri; sve kandidati stranke prava i sa pravaškim glasovima. Utvarašima se pridesila nezgoda, da su im pravaši ozbiljno ugrozili dva najsigurnija kotara: makarsko-neretvanski i driško-trogrski, koji su nekad bili kula njihova. Iščevica utjeramo u uži izbor, iz kojeg ga spasilo pet obćina i nečuvjeni teror, a u Makarskoj izpao početni, nadobudni, napredni i pametni Melko Čingrija zahvaljujući sve to izbornim priljavinama u Vrgorcu.

Bilo je veselo čitati utvaraške novine, koje u oči izbora kitalo o kojekakvim plebiscitima, gdje iza izbora govore o „sjajnoj“ pobjedi nakon uži izbor. Sjajna pobjeda sa užim izborom u kotaru, na koji po prvi put udarili pravaši!

Bijaše to malko preveć naivno i za utvaraško novinstvo.

No onda morali oni tražiti novu formulu, s kojom će pravašim zapredati i laž sijati. Kroz dugo vremena pričalo se u njihovim novinama, da prof. V. Perić ne će stupiti u pravaški klub,

koji je sad u „Hrv. slov. zajednici“. Dok mogli, to ponavljali, a „Nar. List“ i neki dan do dosade opetuje taj refren. A zast. Perić zajedno sa drugim pravašim u „Zajednici“. Ostadoše im još sami istarsko-primorski zastupnici. Nadali se s njima uzpostaviti klub od trinaestorice. (Broj 13 — malum omni!)

Kad gle, neki dan iz Beča glas, da su i istarsko-primorski zastupnici, njih pet osim dra. Ravnikara, stupili u „Zajednicu“ kao poseban klub.

Nakon ove blamaže, kojoj više breja ne znamo, zanimivo je pratiti pisanje i branje utvaraških organa. Kapurion, „Nar. List“, nazivlje taj korak istarsko-primorskih zastupnika ništa manje, ništa više nego čudnim! To je sve, što je znao reći, toliko mu rieč u grlu stala, kada je zadobio ovaj zadnji udarac. Nađe, koje je u Istrane polagao, razplinuše se poput sapunjače.

„N. Jedinstvo“ pako čiči, vrišti i pišti, da pobudjuje smiljenje. Mota i desno i lievo, dok konačno ne dolazi do tužnog zaključka, da se mora rezignirati. No kod njega je čudno, da on govori o trima dalm. klubovima, a niti iz daleka ne spominje, da su se Istrani združili sa Sloven- cim i pravašim „Novi List“, koji je trubmeta za naše utvaraše, da mogu u njemu iztovarivati ona, što se ne ufaju tiskati u dalm. novinama, piše prostačva i podvaljivanja, kad pametnih i poštenih razloga nema. Tu je opet po sriedi — klerikalizam. I Istrane da je klerikalizam prisilio na taj korak. Sada su po njihovom pisanju pod utjecajem klerikalizma i Laginja i Spinčić i Mandić i čak Ribarž, koji su do jučer slavili i u zvijezde kovali. Čim ovi konačno napuštaju zaglibljena kola Iščevica, Biankina i sličnih, da ih ovi sami iz kaljuže izvlače, s mjesta postadoše robovima, koji su u rukama popova, postadoše žindre i još mnogo toga, što je specialitet i skladnog naprednog riečnika. I tim ljudim, kad jučer i dalm. pravašima, skinuše aureolu rodoljublja i slobode, ocrnjujući ih s ovisnosti i robstva.

Dakle: svi robovi, svi žindre, svi crnci, svi sramotni, svi klerikalci, koji ne će da pušu u njihov rog, koji ne će, da ih podupiru u njihovom razornom djelovanju, kojim nište pokrajnu našu politički, ekonomski i kulturno; anameta na sve, koji ne će da podupiru i dalje sliepog njihove osobne ambicije i da služe polugom njihovim familijarnim i klikaškim interesima.

I ova komedija završila je sasna onako mizerno kao i ministarski prohtjevi Iščevica. Varajući svet, da će Iščević postati ministrom — a onda jao ti ga se onom, koji ne bude glasovao za njega! — agitrali besramno i zavajdali neuki narod. Uz ostalo i ovo je Iščeviću dopri- nielo do one pobjede, koje bi se morao stiditi, kada bi posjedovao i malo osobnog ponosa.

SUZA

za nezaboravnim pjesnikom

Augustom Harambašićem.

Štišao se oluj burnog Ti života,
Ukočeno srce — vrutak osjećaja,
S biedom i očajem prestala Ti slota,
Pjesničke svog roda i njegovih vaja!

Bajna sreća žiča, ljubav i ljepota,
Sloboda, povratak hrvatskoga sjaja,
Mah narodne svijesti i sloge milota
Bjehu cilj svih Tvojih težnja, uzdisaja.

Takav si nam bio! — Iz vilinskog srca
Sipao si pjesme vatrene i blage,
U njima se sjajna Tvoja duša zrcu.

Nakon borbe ljute klonaše Ti snage,
Al ostavijaš rodu blago duha Tvoega,
I on će se sjećat Augusta svoga!

DINKO SIROVICA.

PJESNIK HRVATSKE SLOBODE.

Zamišljam tužnu i tragičnu sliku: bolnička sobica, bijela i jadona, na željeznom krevetu do prozora izpružio se Veliki Bonik. Izpijeno lice, oči prazne, hladan znoj se na čelu sjaji. A vani na sred nebišta ustremilo se moćno i žarko sunce života o podnevu. U sobici smrt, a vani žarko ljeto, život, te struji svom žestinom, te ljubi vatretnim poljubcima cio svemir.

Veliki Pjesnik Hrvatske Slobode dieli se od Hrvatske, Duh njegov je već krenuo „kud za vazda gre se“ i preletio jednim samim moćnim sokolskim lietom one tužne krajeve, s kojim ga vječno spajaju neizbrisive uspomene jada, boli, progonošta i patnja. U tom času je pjesnikova duša valjda za prvi put jednim velikim pogledom zaokružila svu lepotu „liepe naše“ i prozrela svu biedu, koja ju tare. Za zadnji se put tanahni i čutljivi onaj duh tugom ganuo i suzom boli orosio.

Zaplakao je nad svojom Hrvatskom Umro je velikanski. Kao mnogim Moćnicima duha, i njemu je smrt bila zadnja nezahvalnost domovine. Umro je kao mnogi pjesnici, u osami, u zaboravi, u bolnici

A ipak je on izpjevao „Slobodanke“, ipak je on bio jedna od prvih žrtava tiranizma

Kkuenova, ipak je on bio hrvatski književni bohémien. Čitav svoj život, osobito kad su mladenčke i zrele godine buktile najvećim naponom u njemu, posvetio je domovini. Doživio je tamnicu, gubitak građanskih prava, svojim perom morao je s dana u dan zaradivati gorku koricu hljeba, jer je nezahvalan posao bio pjesnikom i književnikom . . . u Hrvata.

Pjesma njegova revoluciju slobode je pjevala onda, kad je samo škripa zubi odzvanjala po Hrvatskoj. Zancsio, moćno, grlato, da su srca drhtala od uzbuđenja, pozivale su one pjesme junake . . . I pjesma bila junacka, al je u Hrvatskoj davno prošlo doba junaka Robstvo: to je Hrvatska bila.

Bard stranke prava Tako ga nazvaše. I bi takovim. Njegovo pjevanje: crpljeno je iz srca naroda, iz onog srca još sveže, zdravog, još neotrovanog. I ječilo je brdom i dolom, zanosilo se njime ljudstvo. Harambašić je pjevao, pjevao i čekao Čekao, kada li će pjesmom Hrvatska k Slobodi.

Tugo njegova Ne dočekao sreće one, ne izčekao ni jednog odlučnog trzaja uspavanog orijaša, kojim kuša da razkine lance i lisičine, koje mu dušu i tielo sputale. Orijaš onaj, Hrvatska mu mila, još uvijek sniva san uspavanog i sapetog roba,

A bard njezin, pjesnik rata, boja, borbe, slavitelj slobode morao je da doživi svoju dekadencu. U njegovom burnom i olujnom životu odrazuje se ciela sudbina Hrvatske. Nakon sjaja, nakon bujne mladosti i života polnetnog, nastupilo je u onom jakom duhu klonače. Klonače velikana, koje nastaje uslied dubokog razočaranja.

Mir pepelu njegovom I radi mira, radi pokoja ne spominjem zadnjih godina njegovih. Pjesma je uti jala na usnama njegovim, zar se oledeno u borbi života i on postade običnim čovjekom.

Ali je prošlost njegova ostala jasna i prozirna. Gledam ga samo kao žrtvu Kkuenovu, kao pjesnika Hrvatske Slobode te za uspomeno njegovom bistra suza kaplje, za čovjekom, koji je neg d velik bio

Plaćimo pjesme njegove: svete i mile Plaćimo mladost njegovu: progonošta i žar

JANKO BARIČEVIĆ.

Mikule i njemu slični načelnici, diplomate a la Trumbić i Smoljaka bez skrupula i debele kože pomoglo mu do mandata, koji je jedva jedvice najsmotrenijim sredstvima sačuavao.

To, gospodo, a kamo li ministar Blamaža vam poraz pravaša, blamaža vam pošteno držanje zast. Perića, blamaža vam pristup Istrana k ostaloj braći a blamaža vam i ministarstvo Ivčevićeva.

Na vrbi svirala!

Harangua. Hajdučka, izdajna, zasjedna harangua jeste ono, što utvaraši čine sa svojim glasilom za trovanje maloga čine „P. Slobodom“. U tom listiću se iznosi upravo odurnih krivi protiv pojedinih svećenim, koji su jedino krivi, što su uvjereni pravaši i što su prama tom uvjerenju za izbora i radili. Činjenice se tako izvrću i lažno prikazuju, da se oni, koji približe poznanu sve, snebivaju nad onakovom prozivot. No još malo će gasariti sa svojim novinama, jer će im se laž sasuti u grlo. Preporučamo Blankini i sličnim, da zadnji broj „P. Slobode“ pročitaju, a popu Vladi Vukoviću u Tepljučku možemo čestitati, da ga je Ivčević — rehabilitirao !!

Što li ovi izbori od Ivčevića ne učinise!

Političke vesti.

Primorski zastupnici. Iz Beča stiže viest, da su primorski zastupnici, Slovenci dr. Ribarič i dr. Gregorin, te Hrvati dr. Laginja, Ribanž i Mandić, pristupili kao poseban klub „Hrvatsko-slovenskoj Zajednici“, kojoj je jednim od podpredsjednika izabran Spincić. Dr. Ravnikar drži se po strani. Pristup primorskih zastupnika je uzsljedio nakon toga, što su ovi uzalud kušali sve jugoslovenske zastupnike okupiti u jedan blok protiv poljskog, pošto su se dalmatinski utvaraši tomu opirali. Primorski zastupnici će ipak i na dalje kušati da pomirljivo posreduju, no u uspjeh rek' bi nema izgleda.

Carevinsko vijeće. — Priestoina besjeda.

U ponedjeljak bila je prva sjednica carevinskog vijeća. Nakon što je ministar predsjednik pročitao kraljev reskript za otvorenje sabora, pozvao je najstarijeg zastupnika, baruna Fuchsa, da preuzme dobnu predsjedništvo. Iza toga su zastupnici polagali prisegu, a onda je sjednica dignuta. Isti dan održala se sjednica gospodске kuće pod predsjedanjem grofa Windischgrätzta. Po svim vjestima, bi reći, da će ovo zasjedanje biti vrlo kratko i da će se zatvoriti danas. Parlament biti će odgođen radi držanja stranaka u stvari bankovnog pitanja. Sva je prilika, da će predsjednikom biti izabran dr. Sylvester.

U utorku je kralj držao u carskom dvoru priestoilnu besjedu.

Kralj je, okružen, nadvojvodama, ministrima i dostojanstvenicima, pročitao priestoilni govor, u kome je najprvo iztaknuo, da je prošli sabor bio razpušten, jer nije mogao svršiti neke važne i prešne poslove.

Onda je najviesiti program rada novom saboru. U prvom redu se od njega traži, da dade nova sredstva za vojsku i njeno povećanje, a obećava se dvogodišnja vojna služba. Zatim se navieštaju tak. onove, koje će u pokriće viših troškova novim porezima povisiti državne prihode. Naprama tome obećava priestoilni govor zakonske osnove za osjguranje i obezbjedjenje radnih slojeva.

Željeznička mreža ima se u prometu usavršiti, a novim prugama povećati. Isto tako naviešta osnove za vodene puteve, ističući posebice pri tome Galiciju.

Bavi se naobrazbom, te obećava moderne uredbe u školstvu, kao i to, da će se čim prije podneti zakonska osnova za podignuće talijanskog pravnog fakulteta.

Na juridičnom polju naviešta reformu kaznenog prava i reformu kaznenog postupka, zatim djelomičnu reformu građanskog prava i razterećenje okružnih sudova.

Saboru se naviešta promjena poslovnika, da se poslovni mogu čim brže rješavati.

Apelira da prestanu narodnostne razmirice, te stavlja u izgled akciju za česko-njemački sporazum u Českoj u uvjerenju, da se će doći do sporazuma obaju plemena.

Na koncu spominje, da su odnošaji sa saveznicima intimni i srdačni, a sa svim drugim državama prijateljski, te pozivlje Svevišnjeg, da blagoslovi rad sabora.

Govor je bio prihvaćen aplausima.

Obstrukcija u magjarskom saboru još traje. Tehnička obstrukcija je već započela. Vojna osnova tako nije mogla nikako doći na dnevni red još. Grof Tisza odlučno se izjavio na jednoj skupštini protiv obstrukcije.

Zabranjen uvoz argentinjskog mesa. Ministar poljodjelstva izdao je naredbu, kojom se zabranjuje uvoz argentinjskog mesa u Austriju. Protiv toj naredbi najavljuje se više interpelacija.

Ustanak u Arbaniji. Dogadjaji u Arbaniji upleli su Tursku u oštre razmirice sa Crnogorom. O ratu se već govori kao o nedalekoj mogućnosti. U tom slučaju bi vele-vlasti nastojale, da rat lokaliziraju.

Utoci protiv izbora dalmatinskih zastupnika na car. vijeću. U parlamentu predani su utoci protiv izbora zastupnika dra. Ivčevića, dra. Čingrije i dra. Sesardića.

Iz hrvatskih zemalja.

Uporaba ćirilice u Hrvatskoj. Službene novine hrvatske vlade javljaju, da je ban izdao naredbu, kojom se opet uvajda ćirilica u srednjim, nižim, višim pučkim školam i sličnim.

Prvi podpredsjednik stranke narodnog napredka izabran je dr. Giga Avakumović, a ne dr. Sekulić, kako se prije javljalo. Predsjednik je grof Pejačević.

Kralj i odcjepljene senjske biskupije. „Slavisches Tagblatt“ od 17. srpnja donosi članak o namjeravanom odcjepljenju od senjske biskupije, te izvodi, da je provedenje toga odcjepljenja samo odgođeno na povoljnije vrijeme. Pogibelj konačnog odcjepljenja nije ni pošto otklonjena, jer Magjari se tako dugo ne smatraju podpunim i neograničenim gospodarima na Rieci, dok se konačno ne izbriše svaki trag hrvatstva sa Rieke. Pri tom se oni ne obaziru niti na volju samoga kralja, koji se je protiv tome odcjepljenju više puta najodlučnije izjavio. Kad je kralj bio g. 1863 u Trstu, došla je predan deputacija te ga zamoli, da dade svoju privolu, da se Rieka od senjske biskupije odciepi. Kralj je tom molbom bio iznenadjen, te je udario o svoju sablju i izjavio: „Questo non sara giammai“. „To ne će nikada biti“.

Kasnije se i u tom planu složiše Magjari i Talijani, ali kralj navodno stoji na svom starom stanovistu. Kad je nedavno jedan hrvatski biskup bio kod kralja u audienciji, došlo je i do rieči o odcjepljenju riečke župe od senjske biskupije. Tada je kralj navodno rekao: „Dok sam ja živ, ne će se Rieka od senjske biskupije odciepti“. Međutim, veli bečki list, Madžari se u svojim težnjama i osvajačkim poslovima ne daju obuzdati niti voljom samoga kralja.

Naši dopisi.

Split, 18. VII.

Nesreće na našoj željeznici.

Na ovoj našoj nepodpunoj i spojnoj željeznici učestaje zadnjih godina nesreće, da ih se toliko ne dogadja ni na velikim i brzim prugama. Pred kojim šest godina bura je prevallala onu igračku vlaka sinjskoga, te je bilo mrtvih i ranjenih. Uzrok, kao obično, tražio se je u tobožnoj krivnji nižega osoblja, ali tu nije bilo krivnje, kao što ni u gradnji pruge, nego u tome, što su vagovi bili premaleni i prekratk. Željeznička uprava požurila se je tada, da naknadi oštećene, te se je stvar smirila.

Za vrijeme sajмова čudo je božje, da se ne dogodi koja nesreća veća. Radi nestašice vagona trpa se čeljad u zivinske vozove, a vidjelo se, gdje čeljad za vrijeme vožnje sjedi u potnbama vagona, jer nema gdje. Pri jednoj od ovakovih navala jednom se je u vožnji raztresao jedan vagon, te jedan dio voza letio sa mašinom, a jedan ostao natrag. I tu je bilo oštećenih i parnica. Nije bilo moguće svaliti krivnju na niže osoblje, jer ovo nije krivo, što se upotrebljuju vagoni, koji se u vožnji raztvareju, toliko su solidni i novi, oni što se šilju u Dalmaciju.

Pred 4 godine zaglavio je neki Mešin, kojem je vlak smrskao kola i njega razmrcvario na jednom vrlo pogibeljnom presjeku željeznice i državne ceste nedaleko Drniša. Na tom položaju mnoge osobe bivale su izložene pogibelji života. To se je dogadjaio i činovnicima, koji su hodili u komisiju. Jednom je jedno dieite pravim čudom ostao živo, time, što ga je vlak zahvatio i ponio na jednoj dasci što stoji pred mašinom. Ovaj je presjek prava zamka prolaznicima. Željeznička pruga salazi s Mosetom u velikoj strmini i zavoju, tako da prolaznici ne mogu da opaze vlak, niti vlakovodja zapreku na pruzi, nego na maloj udaljenosti, kad se sukobu ne maže izbjeći. Na tom je položaju, vrlo prometnu, sagradjena stražarnica za čuvara, ali je pusta i zar unajmljena za druge svrhe, a čuvara tu nema, niti se prolaz zavajda, jer nije u propisa. I novine su upozorivale na pogibelj toga položaja, ali uzalud. I ne samo da se pored ove opomene nije ništa providilo, nego je dapače na tom po seaj pogibeljnom položaju bio presjek tako zapušten, da su tračnice stršile nad zemljom i sprečavale prolazak kola. Tako je i Mešin pao u tu zamku i zaglavio. Radnici željeznice pošli su odmah iza

nesreće da popravljavu put i zatpravaju trađove zapuštenosti presjeka. I u ovnm slučaju vodili su se izvidi protiv prostim radnicima, ali se je ustanovilo, da je pravi uzrok nezgodi u tome, što je položaj po sebi pogibeljan bez čuvara. S druge strane kušala se je uprava željeznička osloboditi civilne odgovornosti i naknade prama obitelji nesrećenoga, navodeći, da je tobože kriv nesreći nesrećeni. Pune 4 godnje vodi se radi toga parnica, u kojoj se je potrošilo više tisuća kruna, a međutim obitelj nesrećenoga pati nevolju, premda je ustanovljeno, da je sva krivnja u tome, što na onom pogibeljnom položaju nisu poduzete potrebite mjere opaza.

Pred malo dana dogodila se je vrlo slična, skoro u svim tačinama podpuno jednaka nesreća na jednom presjeku ceste i pruge nedaleko Labina. I tu ide pruga u zaokretu, tako, da se sa ceste ne vidi vlak, nego tekar kada nahnuri na presjek i kada je nemoguće izbjeći sukoba. Bilo je još za dobra vidila, kad je na tom pogibeljnom presjeku — takodjer bez stražara — nahnurio vlak kao iz busija te razmrskao kola i konje i usmratio nekoga Drnasina, oca četvero nejakie dječice. Zar će se i ovdje tražiti krivnja nižeg osoblja, a ne pripisati uzrok nestašici dužnih mjera opaza; zar će se i ovdje tražiti krivnju usmrćenoga, te se otimati ili škrtariti sa pravednom naknadom nesrećenog udovici i siročadi.

Sutra dan iza ove nesreće vlak je opet unesrećio na istoj pruzi jednu čobanicu, koja će teško ostati na životu.

Ovo su žrtve ljudske, a tko bi pobrojio satrveno blago na nečuvanim presjecima puteva i željeznice pruge.

Vrieme bi bilo, da se ovome doskoči, a željeznička uprava mnogo bi bolje uradila kada bi uklonila uzroke ovim nesrećama, nego li da se upušta u dugotrajne i skupocene parnice sa udovicama i siročadi unesrećenih.

Sinj, 10. srpnja.

Razratar Grabovac i obljentica potresa.

Preći ćemo preko svih ludih buncajna, najbezobraznijih laži i kleveta, najpodlijih izvrtačina činjenica, banditskih podmetanja u najneopranoj formi ciele „napredne štampe“; a ograničiti ćemo se na jedni slučaj, koji se odigrao na 2. o. mj. u nedjelju. Ovaj će slučaj biti dosta, a da se osvieti sva visina „N. L.“, „N. J.“ i „P.“ i G. S.“ i da se otkrije sva duševna golotinja njihovih nadahnitelja i suradnika.

Pustiti ćemo same činjenice, da one govore.

Od kobne godine 1897. kupila se po varoši svake godine milostinjia i donosila se u samostan za misu zahvalnica, koja bi se izgovarala u samostanskoj crkvi, a eventualno, prama uvidjavnosti samostanskog starešinstva i prama sakupljenju milostinji i u crkvisi na Gradu.

Dosada nikada pop nije govorio mise na Gradu, pa nije mogao na to imati prava ni „čestiti svećenik Grabovac“, uza sve kvalifike svoga demokratsko-naprednog mišljenja.

K tomu dobro je znati i to, da samostan drži ključie crkvice, plaća čuvaricu, troši za popravak crkve itd. Iz toga sledi, da je pravo kod samostanskog starešinstva.

Ovo bi bio preludij u stvar. A sada nas evo na samu stvar.

U oči toga dana, dakle na 1. o. mj. došla je po misničko ruho u samostansku riznicu čuvarica crkvice, poslana od nekoga Luke Bakotića.

Budući, da nitko dopusta za sv. misu nije pitao i budući, da je u „Slobodi“ podavno bilo oglašeno, da će na svetom brdu reći demokratsku misu narodni svećenik: samostanski starešina poslao je slugu, da zatvori oboja vrata i donese ključie.

Ova demokratska misa imala je biti u 6 sati, u isto dakle vrijeme, kad se u crkvi drži svestrana misa zahvalnica sa „Tebe Gva hvalimo“.

Na 2. o. mj. oko 6 sati počelo je na Gradu zvoniti, što se ponovilo još dva puta. Narodni se svećenik uzpeo na sveto brdo, pučki se govornici pripravljali, kako će tu na Gradu držati sjajne govore, s kojim će hameotom potuču sve bedaste sredovječne ideje i prosuti iz naprednih svojih duša krasno cvieće novoga vjeronjavanja.

Medju to se napredna gospoda i gospodje užetali po trgu i čekali, da u povorci krenu na sveto brdo.

Oko 7 sati doletjela čeljad u samostan, pa stala kazivati, da su Grabovčevi ljudi pošli na Grad s alatom i da će na silu provaliti u crkvicu.

Pošto se je ova viest i varošom prosula i narod se stao uzrujavati, samostanski starešina ode na oružništvo i zamoli, da se poduzmu

potrebite mjere, pa da se izbjegnu sve neugodne posljedice, koje bi možno morale slediti.

Grabovčevi su ljudi prietili čuvarici, da će ju strogolavec baciti niz Grad, ako ne doneše ključie; vikali su, da ako itko s protivne stranke dođe na misu, da će i s njim niz Grad; ovi isti ljudi bjesomučno nahnurili su u samostan i grozili se redovnicima.

Za sve ove navode imamo tvrde svjedoke, pa pošto je stvar pred sudom, to ćemo za sad potankosti ostaviti i završiti ćemo sa riečima same „Slobode“: „Skrajnje je vrieme, da vlasti učine svoju, jer ako se besavjesnim ljudima pušti mah, nitko ne može predvidjeti do kakovih nereda može da dodje u ovoj jadnoj krajini“.

Poslie čitavoga ovoga sardajznjivoga učina, koga je sam prouzrokovao narodni svećenik po riečima same „Slobode“, jer da se naprednjačkoj želji „rado odzavao, došao je u samostansku riznicu, da se obeuče i da izadje s misom pred narod, koji je silno bio protiv njemu uzrujan.

Mjestni starešina samostana, jedno radi žalostnoga slučaja, a drugo radi eventualnih posljedica bio je primoran, da mu zabrani u misničkoj ruhu pred narod izaći.

Iz grada i okolice.

Stari izrod, stari nezadovoljnici. Dočepali se trstike, a mislili su da će to bit batina, pa sad i trskom mašu i plaše, a uz to rogobore toliko, kao da će ciele Šibenik i cijela javnost odmah podlež njihovoj galami i vikati s njima protiv občini i upravi občinskoj. Doneli su u vajnom nedonošću „Naprednjaku“ rješenie zemaljskog Odbora vrhu toliko razglašeno njihova utoka od srpnja proš. god. ali zlobnici nisu htjeli, a nezalnice nisu ni znali, da to rješenie prikažu u pravom svjetlu, već ga doneše i mo-pratiše samo onako, kako to naivnicima može da ugodi. Ali tko zna misliti, suditi i razsudjivati, tko se razumije u vodjenje obč. imovine i kome su poznate naše prilike, taj će u cielom rješenu Zemaljskog Odbora opaziti, da Zemaljski Odbor nije u ničemu našao, da bi današnja obč. uprava bila vodila i upravljala obč. imovinom na nepošteni, lupežki način, kako joj se od starih izroda toliko puta predbacilo; opaziti će da Zemaljski Odbor nije ni izdaleka prigovorio, da bi se uprava obč. imovinom sa strane današnjih upravitelja bila ogriješila kakvim težkim prestupkom; već sve što Zemaljski Odbor primjećuje odnosi se samo i izključivo na formalnosti, na formalno rukovodjenje dotičnih računa, za koje odgovara u prvom redu onaj, koji ih priredjuje. Ako se pak u rješenu govori o prekoračenju proračuna u nekim stavkama, to nije nikakvo čudo, jer svak zna, da tih prekoračenja ima vazda i svugdje; a da ih je kod občine šibenske moralo biti kroz ove zadnje tri četiri kriterične godine, o tom ne treba ni trošiti rieči, još manje, kad se spomene, da je občina šibenska primila od poreznog urenda manje nego je imala primiti preko 103 hiljade kruna koje ostadoše neizplaćene občini u ime poreznih odbitaka.

Na sve druge primjedbe nije potrebno ni osvrtati se, jer su nezatne, a kad ne bi bile takove, danas bi već bilo izvršeno djelo za čim su stari izrodi svojim famoznim utokom išli. Zemaljski Odbor ne bi sigurno bio poštedio občini šibensku, a stari izrodi samo za glupane i bedake mogu pisati da Zemaljski Odbor partičino stoji blizu, veoma blizu pravaškim, a raspisnim občinama. — O kakovoj razpisnosti pak ne dopuštamo da govore stari izrodi, stari nezadovoljnici, dok imadu na duši onu prošlost, koju svak vrlo dobro pozna u Šibeniku. — Za današnje občinske uprave — neka znadu — nije se još nikad dogodilo, da bi občinska kasa bila jednostavno oplienjena. Do potrebe još ćemo.

U poslu Posavec-Zotti. Prepodavaoci vladina sjena bili su i bogati *Iljaditić* u Šibeniku. Naravno, gdje je „častan“ koji posao sa ljudima vlade, oni nemogu uzmanjkati. —

Kolera u Kotoru. Po brzojavnoj obavijesti od jučer, ustanovljeno je da i u Kotoru ima dva slučaja kolere. Bolesnici i njihovi bližnji odmah su osamljeni, pa je nade da se bolest neće širiti.

Ovom prigodom nemožemo već vruće preporučiti našem građanstvu, da revno i odmah izvrši sve što je sa strane mjestne občine naredjeno glede čistoće.

Ista občina je već više puta i raznim predstavam zdravstvenog povjerenstva već odavna i energično zatražila uredjenje onog otvorenog smradnog kanala u Vruljam, ali pomorska vlast osim što ne dolazi u susret drugim opravdanim zahtjevima grada, hoće da na svu silu uzdrži najsmradnije i najpogibeljnije što se može i pomisliti.

U istinu nepojmljivo!

† **Katarina Tommaseo.** Jučer je u Prekomu kraj Zadra izdahnuo svoju dobru i plemenitu dušu, sestra Clara Francesca, u svietu

GRIMANI ARTUR i drug

PAPIRNICIA Gramofonske ploče po 60 helera komad.

Katarina Tommaseo, kći našeg slavnog sagradjaniina i velikog pjesnika Nikole Tommasea.

Sutra će joj mrtvi ostanci biti u Šibeniku preneseni, gdje će počivati u obiteljskoj grobnici. Plemenita njena duša raja se nauživala!

Izložba ženskih radnja. Revnim nastojanjem i zamjerno spremnosti nadučiteljice A. Paut i učiteljica na trorzrednoj pučkoj ženskoj školi u gradu, svake se godine priređuje izložba ručnih radnja. Pa kao što su sve izložbe na pomenutoj školi naišle na obću hvalu i priznanje, tako i ovogodišnja pobudjuje najljepše zanimanje, a pokazuje znatan napredak. Ne ćemo se osvrnuti na pojedine radnje, kojih ima premnogom namještenih po stolovima i zidovima, već kažemo, da je sve ukupno liepo i ukusno. Ima krasan izbor vrlo praktičnih radnja, koje su svakoj domaćici od prieko nužde. Upada u oči, kako se sve više njeguje narodno vezivo. Sagovi, torbe, zavjese, jastuci, košulje i drugo, sve je to u omiljelom narodnom stilu, a svi znamo, od kolike je dragocienosti ta naša narodna osebina.

Marnim učenicama svaka hvala, a zaslužnim učiteljicama čast, te neka i nadalje uztraju u tom pregnuću.

Češki izletnici. Kako smo već javili na 25. t. mj. dolazi u naš grad 45 čeških učitelja i učiteljica, koji putuju Dalmacijom, Bosnom, Hercegovinom i Crnom Gorom u naučne svrhe. Posjetiti će i vodopad rieke Krke. U koliko smo izvijestili, učiteljstvo Dalmacije se sprema, da ih što dostojnije dočeka u svim mjestima, u koja se budu vraćali. Kolege iz Šibenika biti će im u svemu pri ruci.

Naučno putovanje. Na 26. t. m. u jutro stići će u naš grad posjednici iz Blata na otoku Korčuli. Putuju osobitim parobrodom u naučno-gospodarske svrhe. Dobro nam došli!

Iz učiteljstva. U četvrtak je u Splitu viećao središnji odbor „Saveza učiteljskih društava“. Glavna točka bila je sporazum medju učiteljstvom. Iza svestranog pretresanja, primljen je zaključak, da se učini sve moguće, a da se željena sloga postigne. Sad je na onima oko „Sveze“, da se ovaj želji odazove i da ne postavlja neprihvatljivih predloga, jer inače izgleda, da se u slozi govori, a protivno se radi.

Satrala ga kola. Jučer u jutro stari Stošić Niko jahao je na mazi u polje. Usled utakmice kola, što će koga prestignuti, kola Friganovića pok. Ante nahrupje na starog Niku i prevale ga s mazine prešav preko njega. U dosta težku stanju prenešen je u bolnicu. Kad će se neki opameti i ne trkati kolima.

Priobčeno*).

SINJ, 20. srpnja 1911.

U broju 56. „Narodnog Lista“ dopisnik iz Sinja dotakao se je mog političkog mišljenja i mog bivšeg načelničkog položaja, te smatram potrebitim, da izdam ovu izjavu, u kojoj obćinstvo, koje me poznaje, nek sudi.

Ja od moje mladosti, pak do danas bio sam i biti ću osvjeđeni Hrvat, spravan na bud koju žrtvu za hrvatsku domovinu. Bio sam i biti ću iskreni zagovaratelj bratske sloge Hrvata i Srba, jer u tom vidim bolju budućnost i jednih i drugih. Prijatelj sam i ljubitelj svih Slavena, oslonom, da brat brata na jamu vodi, ali u jamu ne tura.

Za čašću načelnikom nriesam nikada hlepio, da li sam ja od sebe odklanjao, a najzad se je i preko volje primio. Istu čast vršio sam kako sam bolje znao i mogao, o čem može da sudi pučanstvo ciele krajine, pa ma kojoj stranci ili vjeri pripadalo.

Ali ta čast kroz samu jednu godinu iscrpila je svu moju strpljivost te sam uložio sve moguće, da je se odrećem, što mi je napokon i uspjelo. Mimogred mi je opaziti, da se ne da pojmiti, kako je ova čast kroz samu jednu godinu dana meni

*) Za članke pod ovim naslovom Uredništvo ne preuzima nikakove odgovornosti.

dosadila, a oni, koji su je obnašali punih četrdeset godina, danas ulazu sve sile, služe se svim i to najpodlijim sredstvima, da se te časti ponovno domognu; ovaj rebus ostavljam uglednom obćinstvu, da o njemu razmišlja i da ga rieši.

Vedra čela i čiste savjesti tvrdim, da nriesam sebi ni svojini, ni znancima, ni prijatelju, a na teret obćine udijelio ma koju obćinsku službu, uređio put do kuće ili zemljišta; ograđio zid, prograđio i prisvojio vodu, uzpostavio mlincu, udijelio obćinskog zemljišta, ugrabio obćinski put, bio dionik, voditelj ili zakupnik obćinskih radja, primio plaću za bud koji rad, povjerenstvo ili putovanje, čega je za prošlih obćinskih uprava na pretek bilo i o čem i danas obćine vidljivi spomenici, izloženi na uvid svakomu, koji u naš varoš stupi.

Što se tiče rasipnosti obćinskog novca, nek govore sledeće brojke:

Predračun za god. 1910 iznosio je K 359.141.43
Konačni račun za god. 1910 iznose „ 384.540.89

Potrošeno preko predrač. za g. 1910 „ 25.399.46

Izvanredni i nepredviđeni troškovi, koji nriesu u proračunu stavljeni, a izplaćeni i u konačni račun uneseni jesu;

Kuća u Trnovači	K 4.500.—
Barake izplaćeno poduzetniku	„ 30.750.—
Povratak predjuma	„ 4.000.—
Crkvin bunar	„ 2.147.10

Ukupno K 41.397.10

Ako se od ove svote od „ 41.397.10 odbije svota preko predrač. potrošeno „ 25.399.46

) ostaje manje potrošeno nego što je proračunano K 15.997.64

Uz ovo istaknuti mi je, da je gosp. Kisić revizor zemaljskog Odbora u mjesecu travnju ove godine pregledao obćinsku blagajnu; te iza svestranog iztraživanja na koncu revizije saobćio mi je našaste nedostatke, koje sam ja gospodi članovima obćinske uprave do znanja donio, te ih u zapis iste točno nabrojio, a u prvom vieću gosp. viećnicima saobćio. Nesumljam, da je gosp. revizor opazio i kakvih krupnijih mana, a da mi ih je zatajao, jer to mi je mogao ni smio učiniti, zato najučtivije pozivljam gosp. Kisića, da opažene nedostatke, a meni saobćene, na javnost iznese, te nek obćinstvo o istima svoj sud izrazi.

Napokon pozivljam gosp. dopisnika nek se nekrije, te slobodno iznese sve one svote, koje sam ja samovoljno potrošio bez privole obćinske uprave i odobrenja obćinskog vieća, a da nriesu bile uložene u obćinske svrhe i potrebe, sve te svote spravan sam iz vlastitog džepa nadoknaditi. Na ostale navode u dopisu iztaknute ne ću se osvrćati, smatrajući ih izpod mog ljudskog ponosa, a dostojne samog dopisnika i njegovog družine.

*) Ove brojke dao mi je gosp. blagajnik V. Grabovac. Josip Vrdoljak, bivši načelnik.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlasnik, i izdavatelj i odgovorni urednik: Josip Drezga.

Vaše zdravlje

čete održati! Vaše slabosti i boli izčeznuti. Vaš vid, žilci, ojačat će se, vaše spavanje biti zdravo, a sveobće razpoloženje se opet uzpostavlja, kao pravi Fellerov Fluid m. d. M. „ELSAFLUID“ upotriebite. 12 boćina na pokušaj stoje 5 K franko. Proizvadjao je samo ljekarnik: E. V. Feller u Stubići. Elsatsg. 64. (Hrvatska).

koje hoće, da očuvaju svoju kožu, naroćito od ljetnih pjega, a koje hoće da dobiju i da održe meku kožu, neka upotriebjavaju kod pranja samo

Ženske

STECKENFERDOV SAPUN od ljljanovog mleika (Znak Steckenferd) od BERGMAN & COMP. Tetschen a. E.

Komad stoji 80 para, a dobije se u svim ljekarnama, drogerijama, parimerijama itd.

Stan

za 2—3 djaka iz realke izdaje se. Stan je vrlo zdrav i nalazi se na obali. Upitati kod Petra Alfirevića pregl. fin. straže.

Jednog ili dva dječaka

koji kane pohadjati novom školskom godinom mjestu realku prima na hranu i stanovanje Obitelj bez djece u Varošu-Šibenik. — Kuća se nalazi u blizini škole. — Uvjeti povoljni. — Obratiti se na g. T. Colomba poduzetnika Šibenik Varoš.

Oglas natječaja.

Otvara se natječaj na izpražnjeno mjesto čuvara kod ovomjestnog dobrovoljnog vatrogasnog družta uz godišnju plaću od K 600, stan i svjetlost.

Prednost imati će vatrogasci, i baš oni oženjeni bez poroda. Za potanje informacije obratiti se kod zapovjedništva dobrovoljne vatrogasne čete.

Natjecatelji neka podnesu svoje molbe gornjem zapovjedništvu najdalje do 28. tek. mj., jer služba počimlje sa 1. kolovoza t. g.

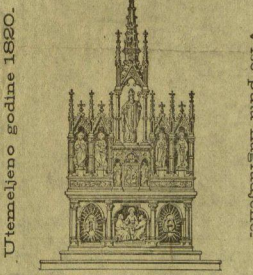
Od zapovjedništva dobrovoljne vatrogasne čete.

Zapovjednik:
Bulat Hinko

Tajnik-blagajnik:
Dušan Rapo

INSAM & PRIMOTH

St. Ulrich, Groeden (Tirol).

Svibanjska pobožnost i blagdan Srca Isusova.

liepi za, uspomenu izradjeni kipovi DJEVICE MARIJE i PRESV. SRCA ISUSOVA umjetnički iz drveta izradjeni i polyhromirani.

Osim toga sve crkvene umjetničke radnje.

Katalog badava i franko. Naručbe i pakovanje izvršuju se franko.

Krondorferova

alkalička naravna kiselica.

Dobiva se u drogariji V. VUČIĆA, Šibenik

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, ciena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjizarama.

VELIKA ZLATARIJA GI PLANCIC

Vis-STARIGRAD-Valaluka

Bogato snabdjevna podružnica ŠIBENIK.

Najsavršeniji gramofoni i ploče

sa svakovrstnim komadima osobito hrvatskim provijeni znakom „Andjeo“

Dobivaju se u knjizari i papirnici: IVAN GRIMANI ŠIBENIK, GLAVNA ULICA.

Šalje na zahtjev cienik i popis komada badava.

Hamburg-Amerika Linie

izravna njemačka vozna pruga sa brzim i poštanskim parobrodima.

Odprema putnika na sve strane svijeta naroćito na propuza

Hamburg-Newyork
Hamburg-Philadelphia
Hamburg-Argentina
Hamburg-Gracilija
Hamburg-Danada
Hamburg-Duba
Hamburg-Mexico
Hamburg-Afrika
Hamburg-Engleka
Hamburg-Francuska

Zabavna pomorska putovanja. Putovanja oko svijeta: voznje na izok, u Indiju, u Jedinu Ameriku, te voznje po sredozemnom moru. Putovanja na Sjever do Dyonbrina, na ook letnja, na sjeverni kraj i Spitzbergen. Vožnje po Nilu. Uvjeti se šalje i daga broslapane.

Hamburg-Amerika Linie, odu za putnike, Hamburg.

Zastupstvo u Trstu: Hamburg-Amerika Linie, Generalna agentura za Primorje, Via Porporella 1.

LJEPOTA i UMILJATO LICE postizvaju se kroz uporabu

AACHENER-THERMALOVOG SAPUNA

koji je ujedno najbolje sredstvo za očuvanje proti kožnoj bolesti

Dobiva se samo kod braće M. V. ŠKUBANJA — ŠIBENIK (Dalmacija).

Cijena jest za komade od I-e vrsti K 2-40
" " " " " II-e " " 1-60

Cijena jest za komade od III-e vrsti K 1-40
" " " " " IV-e " " —80

PRIJE UPORABE

POSLE UPORABE

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITUČICI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTU KURENTU I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA V. IEDNINE. DEVIZE SE PREUZIMAJU NAJIKULANTNIJE. IZPLATEINA SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE - - - BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE. - - -

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTRET-NICE, ZALOŽNICE, SREĆKE, VALUTE, KUPONE. PRODAJA SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE. OSJEGURANJE PROTI GUBITKU ZRIEBANJA. REVIZIJA SREĆAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLAT-NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA. - -

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

„DALMATIA“

uzdržava od 1. maja 1911. sljedeće glavne pruge:

- Trst—Metković A (poštanska)**
Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5 sati poslije podne; povratak svake subote u 6 sati prije podne.
- Trst—Metković B (poštanska)**
Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati poslije podne; povratak svake sriede u 6 sati prije podne.
- Trst—Metković C (poštanska)**
Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati poslije podne; povratak u četvrtak u 6 sati prije podne.
- Trst—Korčula (poštanska)**
Polazak iz Trsta u utorak u 5 sati poslije podne; povratak u ponedjeljak u 6 sati prije podne.
- Trst—Šibenik (poštanska)**
Polazak iz Trstasvake sriede u 5 poslije podne; povratak u utorak u 6 sati prije podne.
- Trst—Metković D (trgovačka)**
Polazak iz Trsta svake nedjelje u 3 sata pr. pod. povratak svake nedjelje u 2.30 poslije podne.
- Trst—Vis (trgovačka)**
Polazak iz Trsta u petak u 5 sati poslije podne; povratak svaki četvrtak 8.30 prije podne.

Ljekarnik A. Thierry-a Balsam

Samo pravi sa zaštićenim znakom zelenom optičkom. Zak. zaštićeno.

Svako krivotvorenje, oponašanje preprodaja drugih balzama sa sličnim lišnim znakom, koji će sudbeno propoje- no i najstrože kažnjeno. Od nepopri- sitva ljekovitog napjeha u bolesnim- dnušnih organa, kašlja, bijavanju, pro- muklosti, kataru u grlu, bolovima prsiju, glavnim bolovima, osobito u lumbenci, bolovima želudca, upali džigeri e i si- ceno, pomuckanju teka, sluzi u probavi, zatvoru, zubobolji i balzama u otpru, tregam naga, opočinu, krasiti i. e. 122 lit 01 lit i cela spec. lista K 500

LJEKARNIKA
A. THIERRY-a
samo prava
STOLISNA
MAST.

pouzdan i siguran uspjeh kod rana, prsteva, ozleđa, otekline, odstranjanje iz tiela sve strane tvari, te većinom potpunoje bolne operacije. Lieči ima kako stare rane itd. 2 kutije stoji K 500

Glavni izvoz:

Ljekarna K Angjelu žuvaru Adolfa Thierry-a u Pregrad, Hrvatska.

Dobiva se skoro u svim ljekarnama. Na veliko u svim medicinskim i drogerijskim trgovinama.

Tiskanice

za občine i župske urede
— dobivaju se —
uz vrlo nisku cijenu
u Hrvatskoj Tiskari—Šibenik

Papier à Cigarettes

ABADIE

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineskih srebrarija žlica, viljuška i noževa.

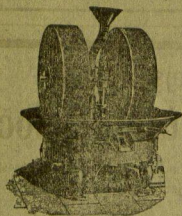
Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra.

Pečata.

SVAKE VRSTI REZBARJE U KOJOJ MI DRAGO KOVINI.

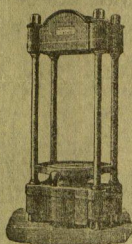
Bogati ilustrovani ostenik. Vorničke stalne diene.

Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

ULJARSKE STROJEVE KAO I PÓDPUNE UREDJAJE U SVAKOJ IZRADBI, NAJFI-NIJA IZVJEŠĆA, VINSKE PREŠE, SVE VRSTI MOTORA, MLINOVA I GOSPO-
:: :: DARSKIH STROJEVA :: ::

RAZAŠILJE

EMANUEL I OSKAR KRAUS

:: TRST, VIA S. NICOLO Br. 2. ::

BRZOJAVI: CARAUS, TRST — TELEFON Br. 2066.

Posjećivanja po našim inžinirima, proračuni i nacrti badava.

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

— ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). —

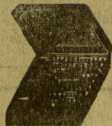
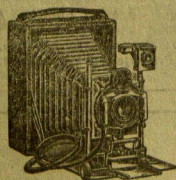
Tvornica je uređena sa svim potrebnim strojevima izradjuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama. Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste. Cijene su vrlo umjerene, te domaći potrošioći ne će imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe. se iz vana.

— NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. —

Knjižara i papirnica Jvana Grimani-a - Šibenik

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, njemačkih, talijanskih i francuzkih knjiga, romana, slovnica, rječnika, onda pisanih sprava, trgovačkih knjiga, uredovnog papira, elegantnih listova za pisma i razglednica. Prima prodplate na sve hrvatske i strane časopise uz originalnu cijenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću — Velika zalaha*svakovrstnih toplomjera, cviker-naočala od najbolje vrsti leća u svim gradacijama.

Vanjske naručbe obavlja kretom pošte.

Skladište fotografskih eparata i svih nužgrednih potrebstina. — Preuzimlje naručbe svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine. — Skladište najboljih i najjeftinijih šivaćih strojeva „Singer“ najnovijih sistema.

Kako da se očuvamo od želudačne bolesti?

Sa želudačnom bolešću u današnje vrijeme jako mnogo ljudi boluje, a da se tome predu- sretno preporučam u zgodno doba uporabu

Dra. ENGEL'schen NECTAR

koji okrepljuje želudac i omogućuje dobru probavu, te čini svakoga potpuno zdravim. Tko dakle želi očuvati svoje zdravlje do najviše starosti, neka upotrebljava izvrstno i inavalevredno sredstvo:

Dra. Engel'schen Nectar

Ovaj izvrstni Nectar pronađen je od soka iz raznih bilina pa mješan sa dobrim vinom. Djeluje svojim sadržajem na svježost, jakost i probavu. Osim toga je izvrstan liquer za želudac, odnosno škodljivo vino i nema nikakve škodljive posljedice. Zdravi i bolesni mogu za poboljšanje zdravlja upotrebljavati. Nectar djeluje kod probave i prouzročuje praviljenje sokova.

Preporuča se osobito za one

Dra. Engel'schen Nectar

koji žele imati potpuno zdrav želudac. Nectar je izvrstno sredstvo proti želudačnom kataru, grčevima, boli i slaboj probavi ili stuzi. Isto tako NECTAR odstranjuje začepljenje, ukočenost, koliku srčanu kuvavicu, a daje mnogo bolju miroću, tek i ugodno spavanje, doćim bezsanicu, glavobolju i nervoznost uništava. Usled svoga djelovanja, NECTAR na daleko uziva dobar glas, NECTAR djeluje da si krjepak i veselo.

NECTAR se dobiva u bocama za 3 i 4 K u ljekarnama Šibenika, Sinja, Skradina, Drniša, Tiesna, Biograda na moru, Vrljke, Knina, Zadra, Benkovca, Kaštelstarog, Splita te u svim većim i manjim mjestima Dalmacije i u cijeloj Austro-Ugarskoj.

*Također razlikuju ljekarna u Šibeniku 3 i više boca „Nectar-a“ po originalnoj cijeni u sva mjesta Austro-Ugarske.

Čuvajte se patvorenja!

Zahtjevajte samo izključivo

Dra. Engel'schen Nectar

Moj NECTAR nije nikakova tajna. Sadržina mu je: Samsa 300, vinska žesta 150, malinov sak 100, crveno vino 100, sak od jagode 100, sak od trešanja 200, stolitnik 30, sumak jagode 30, pelina 30, koromać, anis, ostroperac i drugo koriceje po 10, pomiješano sve skupa.